

Warszawa, dnia 25.03.2020 r.

**MINISTERSTWO RODZINY,
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

**SEKRETARZ STANU
PEŁNOMOCNIK RZĄDU
DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
*Paweł Wdówik***

BON.V.070.6.2020.AJ

**Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich**

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na pismo XI.812.1.2020.AKB z dnia 17 marca 2020 roku w sprawie działań informacyjnych dotyczących rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2 oraz możliwości uzyskania pomocy w przypadku zachorowania na COVID-19 wobec osób niepełnosprawnych, w tym osób głuchych, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji.

Na początku pragnę podziękować za przekazane przez Pana informacje oraz za wskazanie obszarów wymagających szczególnej uwagi i zapewnić, że wsparcie osób niepełnosprawnych, zwłaszcza w tej szczególnej sytuacji w której się znaleźliśmy, pozostaje niezmiennie priorytetem podejmowanych przeze mnie działań.

Przede wszystkim chciałbym zwrócić uwagę na szereg działań mających na celu zapewnienie dostępu do informacji osób niepełnosprawnych, zwłaszcza osób głuchych, poprzez wystosowywanie odpowiednich komunikatów i interwencji do podmiotów, które w obecnej sytuacji stanu zagrożenia epidemicznego prowadzą odpowiednie działania.

W dniach od 13 do 20 marca br., podejmując działania m.in. na podstawie sygnałów otrzymywanych od Polskiego Związku Głuchych oraz Polskiej Rady Języka Migowego, Biuro

Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych zwracało się z prośbą o podjęcie odpowiednich działań, w szczególności do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz Narodowego Funduszu Zdrowia.

Główne obszary skierowanych interwencji, w związku z rozprzestrzenianiem się COVID-19, dotyczyły:

- dostosowania przekazu medialnego do możliwości i oczekiwań osób z różnymi ograniczeniami, w tym osób głuchych;
- dostosowania stron internetowych instytucji rządowych do odbioru przez osoby głuche oraz natychmiastowego rozwiązania problemów z dostępem osób głuchych do POZ i całodobowego ich dostępu do infolinii medycznych;
- wprowadzenia jednolitych zasad dla ośrodków szkolno-wychowawczych.

W ostatnich dniach Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych przekazało także do PFRON pismo Centrum Edukacji i Wsparcia „RES GEST” dotyczące wniosku w sprawie wsparcia telewizji internetowej dla głuchych. M.in. w związku z powyższym wsparciem Pełnomocnika, Zarząd PFRON podjął decyzję o przyznaniu dofinansowanie w wysokości ponad 300 tys. PLN na realizację projektu pt. „Telewizja Głusi.TV” zgłoszonego w kierunku pomocy 4 „zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do informacji” w ramach konkursu pn. „Kierunek AKTYWNOŚĆ” (konkurs o zlecenie realizacji zadań w formie wsparcia nr 1/2019), ogłoszonego na podstawie art. 11 i art. 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w związku z art. 36 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Chciałbym zwrócić także uwagę na dostępność stron internetowych – Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych: niepełnosprawni.gov.pl oraz Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: <https://www.gov.pl/web/rodzina>, na których zamieszczane są bieżące komunikaty skierowane do osób niepełnosprawnych, w tym filmy z tłumaczeniem najważniejszych informacji na język migowy.

Ponadto, w ramach Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych działa infolinia, która odnotowuje wzrost zapytań ze strony osób niepełnosprawnych i podmiotów z nimi związanych w związku z zaistniałą sytuacją.

Pragnę dodać także, że na podstawie obserwacji mediów społecznościowych wskazanych podmiotów, zwłaszcza ministerstw, widać znaczącą jakościową zmianę w zakresie zamieszczania materiałów zaopatrzonych w tłumaczenie na język migowy.

Na koniec chciałbym wspomnieć, że ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. *o języku migowym i innych środkach komunikowania się* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1824) reguluje kwestie dotyczące m.in. obowiązku zapewnienia świadczenia usług tłumacza PJM, SJM i SKOBN przez organy administracji publicznej w kontaktach osób doświadczających trwale lub okresowo trudności w komunikowaniu się z tymi organami (art. 11 ust. 1 ustawy).

Obowiązek ten dotyczy organów określonych w art. 5 § 2 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2020 r. poz. 256). Zgodnie ze wskazaną definicją organami administracji publicznej są ministrowie, centralne organy administracji rządowej, wojewodowie, działające w ich lub we własnym imieniu inne terenowe organy administracji rządowej (zespolonej i niezespólonej), organy jednostek samorządu terytorialnego oraz organy i podmioty wymienione w art. 1 pkt 2 tej ustawy.

Zgodnie z przepisami ustawy *o języku migowym* (...) osoba uprawniona ma prawo do skorzystania z pomocy osoby przybranej (osoba, która ukończyła 16 lat i została wybrana przez osobę uprawnioną w celu ułatwienia porozumienia z osobą uprawnioną i udzielenia jej pomocy w załatwieniu spraw w podmiotach zobowiązanych) w kontaktach z podmiotami zobowiązanymi, tj. organami administracji publicznej, jednostkami systemu, podmiotami leczniczymi, jednostkami Policji, Państwowej Straży Pożarnej, straży gminnej oraz jednostkami ochotniczymi działającymi w tych obszarach.

Z wyrazami szacunku,

Paweł Wdówik

/-podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/